

році, особливо враховуючи, що бренди продовжують давати обіцянки використовувати більше переробленого вмісту. Придбання WM компанії Avangard минулого року та інвестиції Republic Services в комплексне підприємство з переробки пластику в Лас-Вегасі є прикладами того, як перевізники роблять ставку на зростаючий фінансовий потенціал переробленого пластику. Інші закладають кошти на значну модернізацію обладнання та об'єктів, щоб краще відокремлювати типові пластики та захищатися від коливань на ринках пластикових товарів.

Список використаних джерел:

1. *The key countries that trade in global plastic waste, 2023* <https://www.weforum.org/agenda/2023/03/charted-the-flow-of-global-plastic-waste/>
2. *Separated waste collections for business, public sector and third sector organisations.* <https://www.gov.wales/separated-waste-collections-business-public-sector-and-third-sector-organisations>
3. *Tons of waste dumped.* <https://www.theworldcounts.com/challenges/planet-earth/state-of-the-planet/world-waste-facts>

Роман ЗВАРИЧ

*д.е.н., професор, Західноукраїнський
національний університет*

Ігор РІВІЛІС

*Західноукраїнський національний
університет*

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Стандарт системи екологічного менеджменту побудований, виходячи з припущення про те, що визначена місія підприємства і розроблена стратегія його розвитку. Виконання принципів екологічного менеджменту пов'язане з доповненням стратегії бізнесу екологічно значущими питаннями як її невід'ємними компонентами. Саме в межах, що задаються місією і напрямом розвитку підприємства, розробляється його екологічна політика, ставляться цілі діяльності в межах систем екологічного менеджменту. Таким чином,

впровадження систем екологічного менеджменту є вагомою причиною для зростання стратегічного планування на підприємствах. Однією з головних вимог до систем екологічного менеджменту є вимога планування і послідовного покращення, включаючи поряд зі стратегічним плануванням і оперативне керівництво. Практичний досвід свідчить про недосконалість управління підприємствами, що функціонують на основі механізму оперативного управління. Система екологічного менеджменту – це гармонізація тактичного і стратегічного планування.

Функціонування системи екологічного менеджменту неможливе без координації або, точніше, взаємодії функціональних напрямів у межах організації, в тому числі з урахуванням оптимізації організаційної структури. Саме за рахунок цієї взаємодії і з'являється можливість уникати конфліктів основної й екологічної діяльності та ставити адекватні й досяжні екологічні цілі. Методологія системи екологічного менеджменту пропонує широкий спектр інструментів, що забезпечують або полегшують координацію дій структурних підрозділів та функціональних напрямів. Важливу роль у діяльності підприємства системи екологічного менеджменту відводять організації управління документацією. На основі вимог, зазначених у стандартах серії ISO 14001, можлива організація ефективного управління системою документації будь-якого ступеня складності.

Для введення систем екологічного менеджменту та покращення підходів до управління організацією необхідний кваліфікований, мотивований персонал. Грамотне навчання і мотивація можуть зміцнити підприємство, підвищити зацікавленість у його успіху і бажання сприяти такому успіху у співробітників. Важливою умовою досягнення результату є всебічна підтримка впровадження систем екологічного менеджменту з боку керівництва. У разі відсутності підтримки позитивний результат буде незначним.

Особисті якості спеціалістів у системі екоменеджменту є такими:

- ✓ володіння системним мисленням;
- ✓ комунікабельність, дипломатичність, такт, знання мов;
- ✓ вміння ясно висловлюватись (усно, письмово);
- ✓ здатність до об'єктивності та незалежності;
- ✓ особиста зібраність, організованість, урівноваженість;
- ✓ вміння робити і формулювати висновки;
- ✓ шанобливе ставлення до інших звичаїв та культур.

Слід зазначити, що всі перераховані вище особливості систем екологічного менеджменту можуть привести до позитивного результату тільки в тому випадку, якщо вони будуть вдало впроваджені в систему управління підприємством. Для компаній, де у більшості випадків рівень розвитку

менеджменту вкрай низький, впровадження систем екологічного менеджменту означає фактично повну перебудову існуючої системи управління.

Список використаних джерел:

1. *United Nations Environment Programme. Environmental management. 2021. URL: <https://www.unep.org/explore-topics/environmental-management>*
2. *GreenBiz Group. Environmental management. 2021. URL: <https://www.greenbiz.com/topic/environmental-management>*
3. *International Association for Impact Assessment. Environmental management. 2021. URL: <https://www.iaia.org/environmental-management>*

Тетяна ДРАПАК

*Аспірантка Західноукраїнського
національного університету*

ФОРМУВАННЯ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПОЛІТИКИ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛАНЦЮГІВ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

Слід підкреслити, що перехід до циркулярної моделі економіки в найближчі десятиліття стане не просто способом підвищення екологічності компанії, а необхідним заходом, який надалі забезпечуватиме прибутковість і створюватиме вартість. В Україні, зокрема, це пояснюється трьома основними причинами. Перша причина – обмежені ресурси. Якщо ресурси планети використовуватимуться на тому ж рівні, що й сьогодні, до кінця наступного десятиліття утвориться значний дефіцит, що спричинить серйозну кризу. Крім того, через високий попит на ресурси зростає їхня вартість, що, у свою чергу, збільшує рівень витрат підприємства, а отже, і ціни на товари. Таким чином, використовуючи круговий тип виробництва, підприємства зменшують тиск на попит на первинну сировину та захищаються від коливань та впливів на товарному ринку, оскільки забезпечують себе необхідними ресурсами. Друга причина пов'язана із змінами законодавства та новими підходами до управління. Як на місцевому, так і на глобальному рівнях активно проводиться законодавча реформа, що стимулює перехід підприємств на новітні виробничі підходи, у тому числі циркулярні. Крім того, розробляються інноваційні підходи до управління — вони розглядають відходи виробництва не як проблему, а як можливість. Крім того, третя причина пов'язана з перспективами оптимізації виробництва.